

Universitätsbibliothek Paderborn

**D]rectoriu[m] co[n]=||cubinarioru[m] saluberrimu[m] quo
|| queda[m] stupe[n]da et quasi i[n]audita || pericula
q[ua...] apertissime resoluu[n]tur nedu[m] clericis aut
etia[m] laicis hoc || crimine ...**

Arnoldus <de Tongern>

Agrippine, 1509

VD16 A 3769

Ar[gumento]. Undecimo. Prelati absq[ue] p[...] p[ossu]nt [con]cubinarioros

...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34663

Foliū

ati Tho. patuit q̄ inductio p̄dicta ꝓcubinarij s̄uri nature repugnat
ideo p̄ter notoriū iuris necessario notoriū facti ꝓ malicia notoria ꝓ
sone in ꝓcubinario sacra ministrāte ip̄i inducenti necessario s̄z attrē
denda. Un̄ fundamentū suū ex malis ꝓncipijs ꝓcedit. ꝓ ꝓtrariaf
dictis etiā be. Tho. manifeste.

A Decimo. Ubi ꝓncipiū bonū. s̄z honor dei. ꝓ mediū bonuz
s̄z ip̄a celebratio. ꝓ finis bonus. s̄z aiāꝝ releuamen ibi nō
videt ꝓctm̄ ꝓmitti. ꝓ ꝓns cū ita hic in casu fiat nō videt ꝓmōi in
ductio ꝓctm̄. Dōm. q̄ mediū hic male assumit. q̄uis em celebra
tio dese sit bona. tñ ꝓcubinario celebrati est mortifera. ꝓ ꝓsequēs
vt supra ꝓ Vincentiū ꝓ alios bene inferitur etiā inducēti ip̄m ad ce
lebrandū Un̄ d̄r Nicolaus de Iyra Eccl̄i. xxxiij. q̄ aliqd̄ est bene bo
nū ꝓ se. qd̄ tñ est no ciuū ꝓ accidēs. eo q̄ q̄s male eo vitur. Et exem
plificat. vt sumere eucharistiā bonū est. tñ qui sumit indigne iudi
cium sibi manducat. ꝓ. ad Cor. xi. ꝓ ꝓsequens eū ad hoc scienter
inducens. ita in ꝓposito. Insup nec finis bonus in hoc casu debito
mō intēdit. qd̄ ꝓꝓ ꝓmo. nō ab iducēte ꝓcubinariū ad celebrādū. eo
q̄ ꝓcubinariꝝ vt oñsuz ē. ꝓ iducit ad mortale ꝓctm̄ Jā d̄r canon q̄
ꝓtertextu cuiuscūq̄ pietatis non est impietas faciēda. ꝓut habetur
ꝓ. q. ꝓ. nō est imputāda. Scđo nec ex ꝓte ꝓcubinarij. ꝓcubinariuz
em̄ in ꝓccatis existentē mouere nō debet salus aliena. si illā cū detri
mento salutis ꝓꝓrie ꝓcuret. cū dicat christus. quid ꝓdest hominē
si vniuersum mūdū lucret. aīe ho sue detrimētū patiat. aut quaz
dabit hō ꝓmutatōem ꝓ aiā sua. Math. xvi. vñ be. Gregorꝝ. Quid
ꝓdest facile q̄ alijs lucet. cū ip̄am edax flāma ꝓburat.

A Undecimo. Prelati absq̄ ꝓctō ꝓnt ꝓcubinarios (vt vide
tur) ꝓmittere. ꝓ eoz celebratōem. d̄r em̄ Cancellarius in re
gulis (dubitate tñ) ꝓ vitia que absq̄ deteriori ꝓriculo nequeūt ex
tirpari ꝓnt tolerari sicut meretrices tolerant. ita de ꝓcubinarijs sa
cerdotibꝝ ꝓ loco ꝓ tpe forte esset faciēduz. ꝓecille. Ergo videtur q̄
alij etiā ꝓssunt eos ad celebrādū inducere Rñdetur negando
ꝓsequētis. Esto em̄ q̄ ꝓlati ꝓ ꝓmōi tolerantia excusent. Quis ꝓtra
rius m̄ tñ videtur vellebtis Tho. vbi supra in quodlibetis. Inducē
tes tñ nō excusant. q̄uis em̄ mala ꝓmittere de se nō sit malū sp̄. indu
cere tñ ad malū de se sp̄ est ꝓctm̄. vt in casu nostro ꝓingit. Sili
mō rñdetur. si quis de tolerantia eccl̄ie instaret supponendo q̄ ip̄a
ꝓcubinariū toleraret. Atte mē hec ꝓntia nō valeret. Eccl̄ia ꝓmittere
seu tolerat ꝓcubinariū nec ip̄m celebrantē ꝓunit. q̄ eūdem admittit
seu ꝓcedit q̄ ip̄e ad celebrādū inducatur. Rō q̄ maluz bñ ꝓmittit
nūq̄ tñ licite admittit. eo q̄ admittere d̄r actuz ꝓsitiuū. ꝓsensum

scz volutat. de em. xxxi. q. j. hac rōe qd pmitimus nō approbam?
 Cui? sile patz. Ecclia pmitit pluralitatē bñficioz sine cā legitima
 habitā nūq̄ tñ eandē admittit p̄sentiendo in ipaz vel q̄ q̄s vt sic abs
 q̄ cā legitima aliq̄e ad pluralitatē iducat iuxta c. cū iā dudum de
 p̄ben. iuncta glo. repugnat em̄ etiā vt apte d̄t be. Tho. q̄dli. ix. ar. xv.
 iuri nature habere plura bñficia absq̄ cā legitima Insup si q̄s ar
 guat etiā p̄tra sc̄dam d̄clonem filis p̄na nō valet quā rudes obijce/
 re solent puta Cōcubinariū in diuinis iā nō d̄z vitari. q̄ ad celebrā/
 dū diuina d̄z admitti. Rñdet eis negādo p̄nam. Aliud ē em̄ cō/
 cubinariū in diuinis vitare qd̄ euenit ex censura eccliasica q̄ p̄ cō/
 ciliū cōstantiense vt supra iā ablata ē. Et aliud ē eūdē ad celebrandum
 diuina admittere qd̄ iuri diuino vt sup̄ oñsum ē repugnat. Sicut q̄
 nō valet hec p̄na. h̄s̄trio ex̄ns monachus p̄fug⁹ nō deserēs habitū
 iā nō ē vitand⁹ in diuinis q̄q̄ sit excoīcat⁹. q̄ p̄t ad diuina puta ad
 cōionē p̄tra ca. p̄ dilectōe de d̄se. d̄f. ij. admitti. ita lōge min⁹ p̄dicta
 p̄quentia p̄uincitur valere.

Ad finali duodecimo Hact. xv. q. viij. c. sciscitantibz. vbi d̄z
 in textu. Qualiscūq̄ em̄ sacerdos sit q̄ sc̄ta sunt coīnq̄nari
 nō p̄nt. iccirco ab eo q̄usq̄ iudicio episcopoz reprober̄ cōmunio p̄ci
 pienda ē. Et paulo post. sumite q̄ intrepidi ab oñi sacerdote ch̄usti
 mysteria. Dōm̄ put̄ determinat Alexander de ales. in q̄rta pte. q. l. q̄
 Canon p̄dic̄ nō intelligit̄ de cōcubinarijs notorijs q̄ nō tolerātur
 ab ecclia. put̄ sup̄ ad p̄mū 7 octauū argumēta paruit. s̄z solū loq̄t̄
 de sacerdotibz q̄ ab ecclia tolerant̄. put̄ etiam clara iurisperijs in li
 bris iam imp̄ssis idē canon ita summat. Si dicas. hodie cōcubi
 narij post cōciliū cōstantiense tolerant̄ q̄ ad nos ab ecclia. vt sup̄ no
 taf in bulla. q̄ quis intrepide etiā ab eis p̄t iā sacramēta exigere. 7 ip
 sum ad eoz ministratōem inducere. Dōm̄ vt sup̄ q̄rto notabili. 7
 in alijs. 7 ad sc̄dm̄ argumētū tactū fuit. q̄ vez ē in h̄ q̄ ad sacramē
 ta necessaria 7 debita q̄s excusat. sec⁹ in volūtarijs 7 nō debitis. vt in
 casu n̄ro supponit. Quis em̄ cōcubinarij iā nō sint suspēs̄ q̄ ad nos
 p̄pter h̄ tñ ecclia sicut nō p̄t dare licentiā q̄ q̄s alicui det occasionem
 peccādi. ita absq̄ necessitate nō p̄t dare licentiā h̄mōi p̄dictā q̄ cōcū
 binarij. aut inducant̄ aut eis p̄stet̄ iuuamē ad celebrandū. vt sup̄ p̄
 mo notabili paruit. Et p̄ h̄ p̄z quō dicit̄ q̄rūdā doctoz iuris cir
 ca. c. vestra. de coh̄. de. 7 muli. intelligit̄ vez. Si em̄ velint q̄ abso
 lute etiā p̄ter sacramēta necessaria seu debita q̄s absq̄ necessitate non
 teneat̄ abstinere a volūtarijs sacramētis ab his q̄ in crimine iacent̄
 eo q̄ nō sunt suspēs̄ q̄ ad nos. Ita absolute loquēdo Angel⁹ in sum
 ma. ii. vbi sup̄. nō crederet dicit̄ eoz vez. Et p̄clusiue addit̄ causaz
 f. ij.